

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

T ante Y

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](#)

Kadpidi's. Vng. Tmien. Ang. Frankencense.] Ovid. 14. Metam.
Tempia tibi statuam, solvam tibi turis honores. Tibul. lib. 1.
Eleg. 3: Redderet antiquo menstrua tura Lari. Varro à tufis
glebis dictum existimat: cui & Servius astipulatur, & Priscianus.
Quocirca sine aspiratione scribendum videtur. Alii ta-
men originem ejus à Græco verbo θυνειν petere malunt, quod
est sacrificare unde etiam per aspirationem scribendum pre-
cipiant. Provenit autem tus potissimum in regione Sabao-
rem, que foelicis Arabie pars est. Virg. 1. Georg. India mittit
eum, molles tua tura Sabæi. Colligitur aut duplice vindemias:
quarum prior est circa canis ortum: altera, verno tempore, in-
uso arboris cortice, quæ maximè videtur esse prægnans, &
ubi tenuissimus tendit. Laxatur hinc plaga, unde proficit
spuma pinguis, quæ concreta densatur. Probatut tus cando-
rit, amplitudine, fragilitate, carbone, ut statim ardor, & fri-
etur potius quam dentem recipiat.
Turæ, a. um, Quod ex ture est. [λατουρια. Gall. D' incens. Ital.
Tunensi. Ger. Von Weirauch. Hisp. Cosa de materia de encenso.
Pol. Kadpidini. Vngar. Tmienibl. vado. Ang. Of frankencense.]
Colum. lib. 3: Iam tuream plantam maturè ampliatam, flo-
reantem, bortos myrrha & croco. Virg. 2. Georg. -Iola India
nigrum Fert hebenum, solis est turea virga Sabæis. Idem 6.
Aen. -congeita tremuntur Turea dona Ovid. 4. Fastor.

Farræ deæ, mīcæq; licet salientis honorem,
Deus, & in veteres turea grana focos.
Turbulum, l. n. f. Vas quo tus adoletur. [ΤΥΠΗ machiā. Ju
piter. Gall. Encens. Ital. Turbulo da incensare. German.
Wortbuch. Hisp. Encensario donde se quema el encenso. Polon.
Kadzidlo. Vngar. Témien egész edény tömíneve. Ang. A censor.]
Liv. 9. bell. Pau. Ex per manus succedentes, deinde aliaz aliis,
omni effusa civitate obviam, turibulis ante januas positis,
qui perferebatur, atq; accenso ture p̄eçantibus. &c. Cicer. 6.
Ven. Nam etiam de L. Papirio viro primatio, locuplete, ho-
noroq; equite Romano turibulum emisti?
Turifer, ra, rum, penult. correps. Tus producēs: [λιγαριθμός @-
Gall. Qui portat, ou produit encens. Ital. Che porta à produce incenso.
German. Das Weitauß treibt. Hispan. Coja que trae è cosa en-
sado Polon. Kadzidlo rodzaci. Vng. Témien termé bozg. Ang.
Thor heath fråenkencense.] ut, Regio turifera. Plin. lib. 6. cap. 23.
Venusitque circiter xxx. diem Ocelin Arabie, aut Canaan tu-
rifera regionis. Idem libro 12: Ut illo modo, quum devicisset
turiferas gentes, supplicaret. Ovid. 3. Faſtor. Et domitas gen-
tes turifer inde tuas.
Tuncemus, a. um. Cremanstus: ut. Aræ turicemix. suuui c

Sæpè deos supplex, ut tu scelerate valeres,
Sum prece tui cernim, degenerata forie.

Sunt prece ruricremis devenerata foci.
Tullius, a. um. pen. cor. [Anno] d[omi]ni 1500. Gall. Qui recueille et
amase l'even. Ital. Chi raccolse incuso. German. Das Wahrheit
puffen istet oder samlet. Hisp. Codigor de euincio. Pol. Kadypid
phoracis. Vng. Temies redi. Ang. That gathereth frankenweise. Ita
ut Arabes tuniegiud est, colligentes tui. Ovid 4. Faistor. Nam
modo rurilegos Arabas, modo despicit Indos.

*Tibiculum, li. dimin. [Monstrum] pugax, levator spinae n. Gall.
Vapores merces d' enim. Ital. Vapezo di incenso. Ger. Weiresch-
ta. Hisp. Vapedato de encenso. Polon. Kadzidłek. Vng. Tá-
mernike. Ang. A little of frankincense. Plaut. Aulul. Nunc tuscum
hunc emi.*

in tractatu de Sympt. causis] ea que meatum tuum obstruere conantis. [sic. Gall. Tosc. Ital. & Hisp. Tosc. Ger. Del hispan. Pol. Esg. Vngar. Kibbgen. Ang. The cough.] Quae si continuè vexet, à Seneca pertulita nuncupatur. Est enim cōtinens tussis & inverterata, que vix unquam eliditur, ex quæ multi cōficiuntur. Terent. in Heaut. Genitius. Sereatus, tuffes nūs abstinent. Virgil. l. Georg. Hinc canibus blandis rabie venit, & quatit ægros Tuffis anhela fues, ac faucibus angobetis. Catull. Epigram. 41: Fui libenter in tua suburbana villa Malamq; peccore expuli tussim. Ibidem: Hic me gravede frigida, & frequens tussis Quassavit.

sen. Polon. Mal's Käfel. Vngar. Köllegerike. Angl. Alm
rege.] Plinius Epistol. 1:14: Vecctis infirmitatis tussicula ad
monitus, &c.
Tussido, tussedinis, idem quod tussis. *Bæc.* Apuleius: Affiduc
pulsu tussedinis hiulci pectora.
Tusso, sis, sivi, situm, n. q. Tussim patior. [*Bæc.* Gall. Tussif
er tussie. Ital. Tussore. German. Husten. Hispan. Toser. Pol
Käflem. Vn. Köllegerik. Ang. To cough, to annoy de moles coughing.
Plautus in Asin. Fortè si tussire occipit, ne sic tussiat. Ut cui
quam linguam in tussiendo proferat. Plinius libro 20. cap.
Semper eorum chemina tritum. nota magis in uno. nulli res

Tusflago, *tussilaginis*, f. t. Herba est sylvestris folia habens quina, aut septena, majuscula quam hedera, subalbida à terra, superne pallida, sine caule, sine flore, sine semine, radice tenui. [Béziers. Gal. Par d' asin. It. Passo d' asto, farfaro. Ger. Hufstamme oder roßbüsch. Hisp. Vna de asino farfaro. Polon. Podbilas, kniar. Vng. Zamar lepus simus lepus Zamar köröm. Ang. An heathle which remedeth the cough.] Nomē habet ab effectu, quod fumus ejus per arundinem hauftus, tussim quantumvis veterem sanare dicatur. Officinę Vogulam ceballi hodie appellant. q. Elt & Tusflago sativa, à quibusdam salvia appellata, similis verba coque in pulverem contrita, adversus tussim utiliter bibitur. Autor utriusque Plin. lib. 26. cap. 6.

Tutē. Tu ipse *oī aīnī*. Cicer. 4. Verū. Hoc autem tare fateb̄ere.
Idem 2. Tusc. Reliquum est ut tute tibi imperes.
Turālā. Turelaria. Vide *U. T. U. 2. 2.*

Tutela, *Tutelaris*. Vide TVEOR.

Tutillus, inquit Fetus, Ornamentum capitis Flaminicarum,
& vitta purpurea innixa crinibus, & in altitudine eretta, qua
Flaminica a ceteris mulieribus discernebatur. Vix item in sa-
crae titulis utebantur, qui inde tutulati dicebantur. Varrus lib.
6. de ling. Latin. Tutulati dicti, qui in factis habere solent ut
metam in capitibus: id tutulus appellatur, ab eo quod ma-
tress familiæ crines convolutos ad verticem capitis, quos ha-
bent uti velatos, dicunt turulos: sive ab eo quod tuendi causæ
capilli fiebant, sive ab eo quod altissimum in urbe, quod cl-
ax ea res tutillima turulus vocatur.

ar, ea res tutum, tuum vocatur.
Tutus, tua, tuum, pronomen possessivum à Tu. [sic. Gall
Tutus, qui est à Te. Ital. Cosa tua. Germ. Dein. Hisp. Cosa tua. Pol
Tuo. Vng. Tied. Ang. Thyne or belonging to the.] Plaut. in Persa
Tua merx est, tua indicatio. Cic. ad Trebonium lib. 15. Non
hæc primò cupio cognoscere, iter tuum cuiusmodi sit. « Tu
est, ad te spectat, mihi est negotii & officii. Tetenit in And. Tuum
est, siquid præter spem evenit, mihi ignoroscere. De tuis unus
pro unus tuorum amicorum, vel de numero amicorum tuo
rum. Cic. ad Cæs. lib. 13: Qui & in bello tecum fuisset & pro
pter memoriam Crassi, de tuis unus esset. « Tuapte, & Tu
pte, ablativi sunt ex Tua, & Tu ablativis, & Pte, syllabica ad
jectione compositi: ut, Tuapte sponteis id est, tua ipsius spon
te: Tuopre consilio: id est, tuo ipsius consilio. Plautus Mil
Quippe si resciycere inimici consilium tuum, tibi Tuopre con
silio occludunt linguam. Tuatim adverbium significat tue
more. Plaut. in Amphit. Iam tuatim facis: ubi Solipsaer lib. 2
sunt Gram. Tuatim, tuo more expónit.

T BME

Tylus, li. m. f. *Vermiculus* est, pluribus pedibus, colore fusco
sub lapidibus aut sigulinis valis vivens, qui tactus se arcuat
atque in globu contrahit ad similitudinem pavae pilei. *hinc*
Tymbadēs. [*τύμβας*: Germ. *Wohlden* / Heren.] Græco no-
mine appellantur sagæ, & veneficiæ quod *τύμβον*: hoc est
cicca sepulcri versentur, cadavera mutilantes aliquo mem-
bro, quo ad veneficia sua abutantur. [*Polon. Cœræmonia*.]

Tymbos, tymbi, m. f. [**תְּמָבֵן**, τύμπος]. Gal. Tombe, tomphae sepulcre. Ita. Sepolcre, monumento. Germ. Ein Grab. Hisp. Tomba sepultura. Pol. Grob. Vngar. Holt tag egenb holly, temetei. Angl. tomb or grass.] Vox est Graeca, quam Latine bullum vertex possunt, teste Cicerone. Et enim magis τὸν τύμπονον τὸν νεκρὸν hoc est, ab eo quod ibi mortui cadaver exuratur. Latinis paucis literis immutatis, etiam tumbam appellant. Cie. de Finib. Siquis bullum, (nam id puto appellati tymbos) a monumentum inscrit, aut columnam violari, deinceps.

monumentum, nōq[ue], aut columnam violarit, deicent, & Tympanūm, tympani, n.s. [Tym]p[an]oph. nōp[er]son. Gall. Tabernis bedea. Irl. Tympano. Ger. Ein Drummer. Hisp. Atabé, à pandere. Pol. Szabé. Vn. Cymbalum. Ang. A drumme. Instrumentū e una parte planum, membrana clausum, intus vacuum, quo

baculo palfatur. Eo uti solebant in sacrificio Matris deum
Virgil. 9. Acne id Tympana vos buxosque vocat Berecynthia
Matris Idæ: sinice armis viris, & cedite ferro. Ovid. 4. Fasto
lbunt semimares, & inania tympana rudent. Idem 4. Me
Quacunque ingredenis clamor juvenilis, & unæ Fæmine
voceis impulsaque tympana palmis. Concavaque æra sonâ
longoque foramine buxus. ¶ Est & Tympanum vehiculi te
ctum, ut inquit Servius, sive (ut aliqui putant) testudo super
radios. Radii autem dicuntur stipites, altera parte rotæ ces
tro, altera canthis infixa. Virgil. 2. Georg. Hinc radios trivæ
rotæ, hinc tympana plaustris. ¶ Est præterea Tympanum, ma
china rotunda ad rotæ similitudinem, qua à calcidibus ho
minibus versata, pondera in ædificis subvehuntur, vel aqua
hauritur stipitis majoribus ex potess, vel ex rivis per canal
ad irrigandos hortos dissandit. [German. Ein Zugrad o
Trägtrad; große Läss auszupüchen.] Hujusmodi etiâ Tympana

poribus insignioribus videmus ad exonerandas naves & commodatas. Lucifer lib. 4: Multaque per trochleas, & tympana pondere magno Commovet, atque levi sustollit machina nisu. q. Tympanum genus vasis. Plin. lib. 33. cap. 11: Tympana verò se juvēne appellata stateras, & lances, quas antiqui mārīas appellaverant.

Tympanates marginatæ, de quibus Plin. lib. 9. cap. 35: Crassifcent etiam in senecta, conchæq. adhæscunt, nec us avelli queant nisi lima, quibus una tantum est facies, & ab ea rotunditas: avertis plancties, ob id tympana nominantur. Item Paulus L. 32. D. de aut. & arg. Quom quædam ornamentum mammalium ex tympanis matgaritis triginta quatuor legasset. Tympani s. l. c. tympanici. [Tympani.] Germ. Ein Wasser- schläger / dem der Bauch als ein Trummen aufgeht.] Qui tympana laborat hoc est ea specie aquæ intercutis, quim venter spiritu, aqua que differt, sonum reddit tympani, quim pulsatur. Plin. lib. 25. cap. 5: Hydropticus, incipientibusq. tympanicis, flum schizis, &c.

Tympani. s. tympanista. [Tympani topoph. Tympani metheoph. Tympani.] Gall. Taberniere, Ital. Sanator di tympano. Ger. Ein Trummenstager. Hisp. Aduero, tanneder de atabal e pandero à aduero. Polon. Tamburka. Vng. Cymbala mors. Ang. That soundeth the drumme.] Qui tympana pulsat.

Tympani. s. tympanista. [Tympani topoph. Tympani metheoph. Tympani.] Gall. Taberniere, Ital. Sanator di tamburo. Germ. Ein Trummenstager. Hisp. Tanneder de pandero à aduero. Pol. Tamburka. Vng. Cymbala mors. Ang. She that soundeth the drumme.] Mulier tympanum pulsans. Sidonius lib. 1. Epist. Tympanista, psalteria canit.

Tympani. s. tympanista, penult prod. [Tympani.] Ger. Die Wassersucht, von welcher der Bauch wird wie ein Trummen.] Genius hydropticus est, quem ventre vehementer intento, creber intus ex motu spiritus sonus est, teste Celsi lib. 3. cap. 21.

Tympanicus, penult. corr. Pla. [German. Der gesäßt wasser- schlägt.]

Tympani. s. tympanista. [Tympani topoph. Tympani metheoph. Tympani.] Gall. Isuer de tabourin, sonner d' un batteur. Ital. Tympaniere, sonner il timpano. German. Trummenstager. Hisp. Tanneder de atabal e pandero à aduero. Pol. Tamburka. Vng. Cymbala mors. Ang. To sound or playe on the drumme.] Tympana pulso. Sueton. de August. cap. 68: Et assensu maximo comprobavit verum in scena pronuntiatum. De Gallo matris deum tympanizante, Vide sine, ut cincos orbem digito temperet?

Tympani. s. tribus, m. p. [Tympani topoph. Tympani metheoph. Tympani.] Gall. Vu leau de tabourin, tabourenier. Ital. Sanator di tamburo. German. Ein Trummenstager. Hisp. Aduero, tanneder de atabal e pandero à aduero. Polon. Tamburka. Vng. Cymbala mors. Ang. A player on the drumme.] Qui tympanum tenit & pulsat, apud plaut. in Trucul. Tympano tribam amas, hominem non nanci.

Tympani. s. tribus, m. p. Avis est quæ à Cornice occiditur, inquit Antiochus Hisp. Animalium lib. 9. cap. 1.

Typhæ, rīpæ. Planta est folio cyperidis, caulem habens enodis, cuius in summo capite flos exsciscit, evadens in papum sive lanuginem. [Polon. Pal. ki. Ang. Red mace or cat-tail.] A Galeno lib. 1. de Aliment. numeratur inter legumina. Officinis hodie est incognita.

Typhōn, typhonis, m. t. [Τύφων.] Gall. Un tourbillon de vents impétueux. Ital. Nendo de vento. Germ. Ein windbraut/windwirba. Hisp. El turullón, viento remolinado. Polon. Wyber. Vng. Seb. fogo xl. Ang. A whirling wind with great force.] Flatus vorticofus, mira velocitate, sed sine igne è nube erumpens. Plin. lib. 2. cap. 48: Sin vero depresso lanu architus rotati effregerint sine igne hoc est, sine fulmine, vorticem faciunt qui typhos vocatur: id est, vibrans eccepha. Deficit hic secum aliquid abrupsum è nube gelida convolvens, versansque, & ruinam suo illo pondere aggravans, & locum ex loco mutans rapida vertigine: precipua navigantium pellis, non antenam modò, verum ipsa etiam navigia contorta frangens. A. Gellius Nocturni Atticarum libro 19. cap. 1: Quin turbines eram, crebriores, & cœlum atrum, & fumigantes globi, ac figura quadam rubrum metuendæ, quæ typhonas vocabant, impendere, imminente, ac depressura naven videbantur. Product autem hæc dictio priorem syllabam. Lucan. libro 7: Et trubibus multis avidos typhonas aquarum.

Typhus, m. f. [Τύφος.] Gall. Type, première forme de quelque chose. Ital. Forma, stampa. Germ. Ein vorbild, form so etwas gestaltet; mode. Hisp. Forma, figura, mōde. Polon. Wobrapnia. Vng. Kép abrazas pildazar. Ang. The forms, shapes or figures of any thing.] Latine forma, figura, adumbratio crudis, exemplar, umbra, & veluti imago quædam alterius rei. Cicer. ad Att. lib. 1. Epistol. 6: Præterea typos tibi mando, quos in testoria, &c. Hinc Protypta, dicta sunt opera, quæ ante typos

facta sunt. Estrypa vero, quæ ex ipsis sunt fortunata typis. Plin. lib. 35. cap. 12: Dibutades primus personas tegulari cotoni imbricibus imposuit, quæ inter initia protypa vocavit, postea idem ectypa fecit. Archetypa autem dicuntur prima & principalia exemplaria, quæ non aliunde sunt defuncta, neque ad aliorum similitudinem efficta, cuiusmodi ueris uocata originalis. Typi item, teste Gell. lib. 1: quemadmodum & hypographæ, à Gracis dicuntur, quæ nos descriptio appellanmus, quæ audientes sunt, minusque exactæ quam igitur, quæ nos finitiones vocamus. Typus item dicitur figura & umbra & velut imago & symbolum venitatis. Sic uetus Testamenum Novi typum esse dicimus.

Typhus, a. um. n. m. s. l. d. est. mythicus, umbratilis, allegorius, Tyrannus, tyranni, m. f. [Τύραννος.] Reges &c. Gall. reis, souverain, ou souverein creel. Ital. tiranno, signore. Germ. Domine heil es ein König! in ein Wüterich/Tetram. Hisp. Tyrano, monarca, emperador suusto. Polon. Okrunk, tyra. Vng. Vngar, Kezuan, Ang. A tyranus or crude lord.] Apud veteres in boja panem diebus pro domino, rege, seu monarca, qui plenam habebant iuris potestatem. Ab initio enim, Trogo teste, omnium civitatum, regionumque imperium penes reges sunt quia ad ha- jusmodi fastigium maiestatis, non ambio popularis, sed spectata inter bonos moderatione provocabat, qui exstanti, ob fortitudinem vocabantur. Virgil. Aen. Pan mis- pacis erit, dextram terribilem tyranni. & Pol. Ita tam Tyranni nomen ad illos solum restrictum est, qui per insolentiam imperii virtibus abutebantur, & vi & quadam animi violencia minabantur, non iure & legibus aequis. Cicero. 2. Offic. Necesse est hujus tyranni solum, quem armis oppressa perire possit, interitus declarat, quantum hominum odium valerat ad pelem, sed reliquorum timiles exitus tyronnam. Ovid. Metamorph. Accados hiac sedes, & in hospita tella tyrani ingredior.

Tyranus, tyranidis, f. [Τύραννος.] Gal. Tyrannie, signore. Ital. Tyrannide, tyrannia. Ger. Tyrannus, un grausame menschenfleisch- schung/micht nach billigkeit, sonder menschen. Hisp. Tyrano, monarca. Pol. Okruncipitius. Vn. Kegydenius. Ang. Tyrann, lord.] Dominatio, monachia, sevum ac violentum imperium, iusta. Satyr. 2: Quid Nero tam fava, crudusque tyranne fecit? Ovid. 15. Metam. - odioq. tyranidis exul Sponte erat.

Tyranicus, tyannicus, tyannicum. [Τύραννος.] Gall. Tyrannus, cruel Ital. Costa tyranicus, crudel. Ger. Wütende Tyrant. Hisp. Costa de tyranos, fons iniqui & crudel. Pol. Okruncipitius. Vng. Kegyden. Ang. Cruel.] Quod est tyrannus: hoc est, crudel & superbum. Cic. 1. de Leg. Aut si omnes Atheniensis detinuerent tyrannicis legibus, num idcirco haec leges iusti habeantur. Idem de Invent. Quod est terrum, crudel, nefarium, spnicum factum esse dicamus, per vim, per manum opusculum, quæ res ab ipsis, & ab aequali jure remouillimur.

Tyranus, adverb. Crudeliter, violenter, & more tyrannorum. [Τύραννος.] Gall. Tyranniquement, cruellement. Ital. Crudelmente. Ger. Wütend/ Tyrannisch/ Tyrannische der. Hisp. Crudenamente. Pol. Okruncipitius. Vng. Kegyden. Ang. Cruel.] Quod est tyrannus: hoc est, crudel & superbum. Cic. 1. de Leg. Aut si omnes Atheniensis detinuerent tyrannicis legibus, num idcirco haec leges iusti habeantur. Idem de Invent. Quod est terrum, crudel, nefarium, spnicum factum esse dicamus, per vim, per manum opusculum, quæ res ab ipsis, & ab aequali jure remouillimur.

Tyranus, n. pen. cor. [Τύραννος.] Gall. Quædam fuit mortis uer tyran. Ital. Vociare, amma, statere del toros. Ger. Ein Tyrannentöter. Pol. Ein Tyrannentöter. Hisp. Tyrannus. Vng. Kegyden. Ang. That killeth a tyran.] Plin. lib. 7. cap. 25: Non indicavit Harmodium, & Anthonitonem tyannicam.

Tyranus, n. f. Tyrannica, n. f. Tyranni cædes. [Τύραννος.] Gall. Octopus d' un tyran, tuement de tyran. Ital. Vacuissima pars. Ger. Ein erschlagung eines Tyrannen. Hisp. Mortalidad de tyranos. Pol. Zabrze tykotacka. Vng. Kegyden. Ang. That slayeth a tyran.] Quintil. lib. 7. cap. 4: Tyannicidum est occidere tyranum.

Tyranthystus, Τυρανθυστ. Amethysti color. Tysa fuscus purpurea inebriatur. Plin. lib. 9. cap. 41: Non est tanta ablativa gemina nomen amethystum: nesciunt absolute inebriari Tyro, ut sit ex utroque nomine improbum Tyname thystus, si inique luxuria duplex.

Tyranthystus, a. um. penultima correpta, Τυρανθυστ. Ver est ex Tyro & ianthino composta colore significat, qui resultat ex ianthino: hoc est, violaceo, rufus Tyra purpurea inebriata.

Tyrianthystus,

Tyranthina, dicuntur velles colore hujusmodi infectæ. Mart. libro 11:

Sic interposito vilis contaminat uento
Urbica Lingonius tyranthina bardocucullus.

Tyro, tyronis, m. Novus miles, & fortis ad militiam exercitum. Itali Tyrone, soldato novello. German. Etiam natus oder junger knavesus: se man erit infans. Hispan. Novicio ea la guerra et armis. Pol. Mi'oli sal uero. Vng. Vy soldos, vy vite. Ang. Apprenis, or young man of warre. Cicero, 2. Tusc. Actas tyronum plerunque melior fed fere laborem, contemnere vulnus consuetudo docet. Liv. 10. bel. Maced. Veteribus militibus tyrones immiscantur. ¶ Per translationem Tyrones generaliter appellantur, qui prima in arte aliqua ponunt rudimenta. ἀπότυρνετο, unde pro rudi adhuc & novicio gladiatore posuit Suetonius in Cesare. Tyrones neque in ludo, neque per lanistas. Sic adolescentes quandoq; togam sumebant, & barbam posabant, eloquentiamque in foro auspicabantur. Tyrones dicebant, & illa prima actio, tyrocinium. Sene. lib. 3. Declam. Ille in foro primum dicturus, tyro dictus est. Suetonius in Nero, cap. 7. Deductus in forum tyro, populo cogitatum, militi datum propoluit, in dicta decursione. ¶ Sunt qui scribant Tuo per nostrum, & melius fortassis. Arbitror enim Grecam distinctionem non esse.

Tyroculis, diminut. Pro juvenculo, qui prima in arte aliqua caput ponere rudimenta. οὐρανίους, οὐρανίους. Gall. Iuvenatus. Ital. Giovane cheli immaturo, discipulus. German. Junctuadib. Hispan. Novicio, discipulus. Polon. Mi'oli virgin. Vngar. Aprid. valamet tudomannak vy tanalja. Ang. A little young man of Warre or apprenis. Plin. lun. in Epistol. Quod me, quamvis tyra-culum incitavit ad emendandum: hoc est, iudicem,

& nondum satis exercitatum in cognitione signorum. Iuvenc. Satyr. 11: -neclatus Afra Novit avis noſter tyrunculus.

Tyunculus, f. p. quo Columella usus est pro cane adolescentiore, in educandis canulis patrum adhuc exercitata. Quoniam (inquit lib. 2. cap. 7.) tyruncula nec recte nutrit, & educatio totius habitus auferit incrementum.

Tyrcinum, tyrocinii, n. f. Prima artis aliquujus rudimenta. οὐρανίους, οὐρανίους, οὐρανίους. Gall. Aprenissage. Ital. Lijo imparare, capo di sport. Germ. Eis erster anfang / das erste versuch stud. Hisp. Aquella novedad, cabr de abra. Pol. Pierś mian-kach pożarki. Vngar. Valamely indom annak elb kerzleti. Ang. Freshwhippe. Suet. in Tyber. cap. 54. Neronem & Drusum patribus commedavit: diemq; utriusq; Tyrocinii congiario plebi dato celebravit. Tyrocinii autem die adolescentuli togam puram sumebant. Tyrocinii navium dixit Plin. lib. 24. cap. 7. per metaphoram, quam primam mari committuntur, & veluti in Neptuni militiam conscribuntur.

Tyrocensis, f. n. Gall. Vno grasse. Ital. Gratarola, alibi grattacca. Ger. Ein tubefas. Hispan. El rallo. Polon. Tarika. Vng. Termi folyos. Ang. A gratter. Instrumentum cuiusnam, quo foraminato calix distinxit minutum.

Tyrotarichus, tyrotarichi, penule, corr. m. f. οὐρανίους. German. Ein alter sauter Sch. Hafestes. Genus opsonii, ex caseo, falfamensisque confecti, viri enim caseus est, μέλισσα, falfamentum. Cicero ad Patrum lib. 9: Tu vero (volo enim abstergere animi tui metum) ad tyrotarichum antiquum redi. Et ad Att. lib. 4: Multa me in epiphila tua delectarunt, sed nihil magis quam patina tyrotarichi.

Tyrsis, νύξ, Graecis significat ambitum murorum: λόγος regnauerit: hoc est, à Tyrrhenis inventoribus appellatione deducta.

V



LITERA vocalis est, quæ sepe in consonantem translat: & modo vim simplicis habet: ut apud Virgilium: Quum tales animos juvenum, & tam certa tulitis Pectora. Modò duplicit: ut Cupivi, cupiveram: in quibus, ante u consonantem posita, producitur, & eadem subtrahita corripitur. ¶ Aliquando u consonans per diuersim ratione car-

minis in vocaliem correpiam mutatur. Horat. in Epop. Ni-

resque deducunt lovem, Nunc mare, nunc sylva. ¶ Interdum à vocali transit in consonantem: ut Nauta, navita: Gaudeo, gaueo, & Quandoq; amittit vim literæ, quem subditur postquam gauit. Ab quis. Sanguis. Idem sic antecedente s: ut Suavis, leetus. ¶ Translat quandoq; per derivationes in a, ut Verodus, veredanus: in e, ut Pondus, ponderis: Dejerat pro dejurat.

Contra, antiqui Auger, pro augur dicebant. ¶ Similiter in ge-

rundias, que à tercia conjugatione nascuntur, loco & scripturam uult faciendum pro faciendum. ¶ In compositione enī

u sepe mutatur: in correptam: ut Cornu, corniger: Arcus, ar-

catenæ: Fatum, fatidicus: Aurum, aurifex: luxus, luxificus: Fluens, fluctivagus: Magnus, magnificus: Opus, opifex: Scri-

bebat, etiam antiqui Cainufex pro carnifex, & Lubens pro

libens: Peccatum, pro peccatum: quoniam innumeræ occurserunt

exempla apud Comicos. Hæc litera quoque incedit ponitur pro y: ut Sulla pro Sylla, Sullanus, pro Syllanus. Eadem

majuscula significat quinque.

V ante A.

Viciniter, vide VACO.

Vaccæ, per duplex c. f. p. Bos scemina. [τηλη βοσκεία πά-
σας] Gal. Vacche. Ital. Vacca, madra del buo. Germ. Ein Kühs.

Belg. En toe. Hispan. La vaca. Pol. Krowa. Vngar. Mosh. Ang.

A. Aene. Cicero 1. de Nat. deor. Cur non gestire tauri equus

conficitatione, equus vacce? Carr. 2. de Re rust. cap. 5: Discer-

tum est in prima vitulus & vitula: in secunda, juvenus & ju-

vencianus teria & quarta, taurus & vacca. Virg. 4. Aeneid. Ipsa

tenet dextera pateram pulcherrima Dido Candens vaccæ

media inter cornua fundit. Ovid. 2. de Arte: Cynthius Admeti

vaccas paviles per æstus fertur. & in parva delutuisse casa. Vir-

gil. 6. Aen. -sterilemque tibi Proseppina vaccam. Vaccam quæ

terris est Varroni Tauri appellatur.

Vaccula, diminutum. [βασιλεῖα] Gall. Vachette. Ital. Vachetta.

Germ. Ein Küble / tuene Kühs. Hispan. Pequena vaca. Polon.

Kowka. Vng. Varka. Ang. A little cow. Virgil. Vaccula non

vaccinæ, a, una, per prod. Quod est ex vacca. [βασιλεῖα] Gall.

Vache. Ital. Vaccino, di vacca. German. Küin von einer Kühs. Hispan. Cosa de vaca. Polon. Krowa. Vng. Vnđal vala. Ang. Of a cow. Plin. lib. 24. cap. 3: Cortex illinitur decoctus lacte vaccino, serpentes plague.

Vaccinæ, vacca, f. p. Palus vel flipes humi desixus ad casura munienda vel hortos claudendos. [Τηλη βοσκεία πά-
σας] οὐρανίους, εργασίους. Gall. Vue cloison en facade de travail. Ital. Palo da ligare i canali alla mangiatore. German. Ein pfist oder Stud. Hispan. El palo para arar beinas o otra cosa. Polon. Paliekiel do og gradjenia. Vngar. Le veri kato. Ang. A stake so tie beofs tuo.] Columel. libro 9. cap. 1. de vivantis claudendis io-
quens? Vbi vero neutrum parvifamilia conduxit, rano posu-
lat vacentis includi. Sic enim appellatur genus clathrorum, idque fabricatur ex robore, queru, vel subere. Et mos: Satis est vacetas inter pedes ostenos desigere, ferisque transver-
sus ita clathrare, ne ipsorum laxitas, que foraminibus inter-
venit, pecudi prebeat fugam. Et paulo post: Nam & vacentis
fabricans ingens est in Gallia materie copia, & ceteram
hanc tem feliciter superat & vacentam, inquit Fesius, Aelius
& alii complures ajunt est itipitem, ad quem equi solebant
religari. ¶ Alii dicit maledictum significari hoc nomine acer-
bitatis magna, ut sit vecors & velans.

Vacillo, vacillas, vacillare, n. p. Nubo, labo, fluctuo, titubo. [Τηλη βοσκεία πά-
σας] Gal. Vaciller, vacilar, brausifer et c. & c. et n. illa coquuntur. Ital. Vacillare, non issi tenitantes. Ger.
Schwund, verfestigend, fest. Belg. Mageten. Hispan. Titubar
ē bananear. Polon. Kolysze, kolysze, chwile. Vngar. Tamangok. Ang. Tamag et Baner, tamere vacillant. Cicero ad Att. lib. 12:
Sed quod scribis igniculum matutinum, ζεγομόνης, est me-
moria vacillare. Idem 1. de Nat. deor. Sed & illi reprehentius
ā multis est, nec vos extum reperitis, totaque res vacillar &
claudicat. Idem 3. Offic. Iustitia vacillat vel jacet potius. ¶ Va-
cillare item testis dicitur, qui in dicendo testimonio non sans
ibi constat, & modo negat quod paulo ante affirmaret.

Vacillatio, vacillationis, verbale, f. [Τηλη βοσκεία πά-
σας] Titularmente, verlamente. Ger. Schwund, das gnappen. Hispan. Obra de bananear titubar.
Polon. Kolysze, chwile. Vngar. Tamag. Ang. A magyaráz
maszint. Quint. lib. 11. cap. ult. Est & illa indecora in decru
ac levum latu vacillatio, alternis pedibus inservientium.

Vacillans, vacillans, participium. Cicero Tironi, libro 16: Ac-
cepimus epistolam vacillantibus literulis: id est, non recte
præ valitudine scriptis. Idem 3. Philipp. In Galliam mutilatum

ducit exercitum, cum una legione, & ea vacillante.

Vaccinum, vaccini, n. f. à Romanis dictus est flos purpurei
coloris, telle Dioscoride, quem Graeci vocant ζεγομόνης: quod
etiam apertissime testatur Servius explicans illud Virgil. 2.
Aeglog. Alba ligustra cadunt, vaccina nigra leguntur. Quo
in loco nonnulli Servium immemor reprehendunt, quod vac-
cinum pro hyacintho acceptum Maroni affirmant. Nec ob-

Ggg. + illa quod

